

Americki zahtevi Beogradu

Author: [IWPR Balkans](#)

Ukoliko Milosevic ne bude uhapsen u toku sledecih nekoliko nedelja, Beogradu prete teske finansijske posledice

Washington zahteva da Slobodan Milosevic bude uhapsen i poslat u zatvor do kraja ovog meseca. Ukoliko do toga ne dodje, moglo bi se desiti da ostane bez znacajne americke finansijske podrške.

Sa spiskom zahteva, americki ambasador William Montgomery obisao je prosle nedelje sve uticajne politicke adrese u Beogradu. Ukoliko se srpska vlast oglusi o te zahteve, bice joj uskracena obecana americka pomoc od 100 miliona dolara, americki predstavnici u medjunarodnim finansijskim institucijama blokirace prijem SRJ, dok ce slicne sankcije zahtevati i od zapadnoevropskih partnera, koji pokazuju vise dobre volje prema Beogradu.

To, medjutim, nije sve: pod znak pitanja doci ce i donatorska konferencija za SRJ, zakazana za maj, cak ce izostati pomoc Washingtona za resavanje krize sa Albancima na jugu Srbije.

Pored hapsenja Milosevica, Amerika zahteva ne samo da Vojislav Kostunica javno saopsti da prihvata legalitet Tribunala nego i da kaze da je SRJ obavezna da izruci osumnjicene, ukljucujuci i bosanske Srbe koji su nasli utociste u Srbiji, a nalaze se na listi optuzenih za ratne zlocine.

Ako zeli saradnju najmocnije zemlje sveta, srpska vlast morace da iz zatvora oslobodi sve Albance osumnjicene za terorizam. Takodje ce morati da iz svojih redova eliminise sve ljude koje je na duznost imenovao Milosevic, posebno iz vojske i policije, bez obzira sto su izjavili lojalnost novom rezimu.

Na kraju, Montgomery je saopstio i zahtev americke administracije Beogradu da prestane da podrzava "ekstremisticke i separatisticke elemente" u Republici Srpskoj, posebno da odustane od dalje finansijske i logisticke pomoci Vojski RS.

Srpska vlada jos nije zvanicno odgovorila ovim zahtevima, ali izvori IWPR-a kazu da u vladajucoj srpskoj koaliciji smatraju da je jedino dobro u Montgomeryjevom papiru to sto se ne pominje Milosevicev odlazak u Hag.

"Uslov Washingtona odnosi se samo na hapsenje Milosevica, ali ne i na njegovo izrucenje Hagu", rekao je za IWPR jedan funkcioner vladajuće koalicije u Srbiji. Ukoliko se ispostavi da je ovo tacno, americka pozicija suprotna je insistiranju Tribunala da se Milosevic izruci Hagu.

Vlada Srbije na celu sa Zoranom Djindjicem, koga medjunarodna zajednica po pitanju Haga smatra kooperativnijim od Kostunice, zato se groznicavo dala u skupljanje dokaza o Milosevicevim nedelima.

Iako hapsenje Radeta Markovica, bivseg sefa Miloseviceve tajne policije, nije pomoglo istrazi da Milosevica i njegovu suprugu Miru Markovic poveze sa politickim ubistvima, srpska vlast se ne predaje.

Umesto toga, kazu izvori IWPR, Djindjic je nagovorio Blagoja Simica, osumnjicenog ratnog zlocinca, da se dobrovoljno preda Haskom tribunalu ove nedelje. Nekadasnji gradonacelnik Bosanskog Samca, Simic je optuzen da je sprovodio etnicko ciscenje u ovom gradu 1992.godine.

Isti izvor je potvrdio da ce u narednih desetak dana "mozda biti uhapsono i saslusavano dvadesetak Milosevicevih saradnika, medju kojima su Nikola Sainovic, Milovan Bojic, Branislav Ivkovic".

"Bice dovoljno da od njih dvadeset progovori samo jedan", kaze zvanicnik nove srpske vlasti.

Novi jugoslovenski ambasador u Washingtonu Milan St. Protic obecao je svojim domacinima da ce Milosevic biti uhapšen do 31.marta.

"Potrebno nam je jos desetak dana, posle cega cemo, verujemo, imati dovoljno dokaza da uhapsimo Milosevica", rekao je Protic.

Ali najveći protivnici Milosevicevog hapsenja nisu njegove pristalice koje pružaju slab otpor novim vlastima, niti vlasti na nivou republike, već savezne vlasti, a pre svega jugoslovenski predsednik Kostunica.

On je optuzio Protica da daje "prekookeanske procene", koje "nisu u skladu sa zvanicnim stavom savezne vlade".

Milosevicevom hapsenju snazno se suprotstavlja i Socijalisticka narodna partija, SNP, crnogorski partner DOS-a u saveznoj vladi. Dostokorasnji Milosevicev savez, SNP, bori se protiv otcepljenja Crne Gore od Srbije i procenjuje da bi joj hapsenje Milosevica umanjilo sanse na izborima 29.aprila u Crnoj Gori.

Pojedini analiticari procenjuju da zbog toga savezne vlasti odugovlace sa sprovedjenjem zakona o saradnji s Hagom. Nedavno su najavile da ce ovaj zakon biti gotov tek za cetiri do sest meseci.

S druge strane, procene eksperata kazu da bi odsustvo pomoci Srbiji dovelo do socijalnog kolapsa već pocetkom leta.

Djindjiceva vlada takav udarac ne bi mogla da prezivi, zbog cega se moze ocekivati da ce on uraditi sve da od svih Montgomeryjevih zahteva bude ispostovan bar onaj o hapsenju Milosevica. Premijer Srbije veruje da Milosevicevo hapsenje nije stvar saveznog već srpskog pravosudja.

Zeljko Cvijanovic je redovni dopisnik IWPR.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/americki-zahtevi-beogradu>